

NOTA ten behoeve van de bespreking bij Dr. Hirschfeld op 19 November 1949.

De hierna volgende suggesties sluiten aan bij de nota van Dr. Holtrop "De multilateralisatie van het Europees handelsverkeer". Zij beogen een schets te geven van een samenwerking op monetair gebied volgens modaliteiten die afwijken van punt 8 van bedoelde nota.

1. Multilateralisatie van het handelsverkeer tussen een groep samenwerkende Europese landen en inbreng van trekkingsrechten op multilaterale basis vereisen de multilateralisatie der tussen die landen bestaande betalingsaccorden.

2. Bedoelde multilateralisatie kan worden tot stand gebracht door het vaststellen van een swing van ieder der deelnemende landen ten opzichte van de overige leden van de groep. Deze multilaterale swing kan niet worden vastgesteld door eenvoudige optelling van de bestaande bilaterale swings. Overeenkomstig het gestelde in punt 8c van de nota-Holtrop zou een verband kunnen worden gelegd tussen de swings en de omvang van het handelsverkeer, echter met dien verstande dat met een lager percentage dan het door Holtrop genoemde gehoozen kan worden genomen. Dit percentage zal zodanig moeten worden gekozen, dat, indien men rekening houdt met de stand der accoordrekeningen bij het begin der overeenkomst, zowel voor debiteuren als voor crediteuren, een redelijke ongebruikte creditmarge beschikbaar blijft.

3. Ten behoeve van het multilaterale betalingsverkeer zou een beroep kunnen worden gedaan op de inschakeling van het fonds ad 150 miljoen dollar. Een regeling zou moeten worden gemaakt nopens de aanspraken die de debiteurlanden van de groep onder bepaalde omstandigheden kunnen doen gelden op de tegenwaarde van dit fonds.

4. De leden van de groep zouden de tussen hen vastgestelde bilaterale trekkingsrechten en eventueel een gedeelte van hun multilaterale trekkingsrechten moeten inbrengen in het fonds. Van ECA zou de zekerheid moeten worden verkregen dat de trekkingsrechten ter beschikking blijven, ook indien zij in 1949/50 niet worden uitgeput.

5. De deelnemers zouden zich jegens elkander moeten verbinden het fonds, voor zover dit niet krachtens de spelregels wordt opgebruikt, gedurende een minimum periode onverdeeld in stand te houden.

6. Het behoer over het fonds zou worden opgedragen aan de BIS te Basel. Op grond van de door hem te ontvangen gegevens, zou de Agent voor ieder deelnemend land moeten vaststellen het tekort, respectievelijk het overschot van de stand van ieder der leden ten opzichte van de groep.

7. Maandelijks zou 50% van dit deficit worden afgedekt door toewijzing van trekkingsrechten uit het fonds en 50% van het surplus door toewijzing van dollars (conditional aid) uit het fonds. Het fonds substitueert zich als debiteur voor aan een debiteurland verleende trekkingsrechten, en als crediteur voor aan een crediteurland uitgeleerde conditional aid.

8. De resterende 50% van het tekort, respectievelijk overschot, van de maand zou moeten worden gefinancierd uit de voor ieder land beschikbare multilaterale swing.

9. Na afwikkeling van de sub 7 en 8 bedoelde transacties zou allereerst tussen de leden van de groep een automatische compensatie eerste categorie moeten worden tot stand gebracht. Deze compensatie omvat mede de debiteur- en crediteurposities van het fonds.

10. Nadat de compensatie bedoeld sub 9 is afgewikkeld, zullen de alsdan bestaande saldi kunnen worden betrokken in compensatie met landen die geen lid zijn van de groep. Deze volgorde is essentieel, omdat anders door compensaties met niet-deelnemende landen het multilaterale evenwicht tussen de deelnemers zou kunnen worden verbroken.

11. Indien een crediteurland zijn multilaterale swing heeft uitgeput, ontvangt het uit het fonds dollars (conditional aid), zolang het fonds tot afgifte van dollars in staat is. Overwogen kan worden of het gewenst is dat het fonds aan de snelle uitputting door aanspraken door crediteurlanden bepaalde beperkingen in de weg legt (door het opleggen van voorwaarden, etc).

12. Indien een debiteurland zijn multilaterale swing heeft uitgeput, ontvangt het uit het fonds trekkingsrechten, voor zover deze te zijnen behoeve beschikbaar zijn. Bovendien is het debiteurland alsdan gehouden voor 50% van het op dat moment ontvangen trekkingsrechten goud of dollars bij het fonds te deponeren, waardoor het door het fonds wordt gecrediteerd. Dit goud dient tot garantie voor het geval dat de trekkingsrechten van de debiteur zullen zijn uitgeput. Het blijft in het fonds aanwezig totdat, het dit goud door de debiteur wordt overgedragen ter afdekking van een verdere swingoverschrijding, hetzij doordat het fonds wordt opgedeeld, hetzij totdat het land besluit uit te treden uit de groep. In beide laatstgenoemde gevallen komt het goud opnieuw ter vrije beschikking van het betrokken land.

13. Dit systeem bezit de volgende monetaire zekerheidsmarges.

1. Bestaande trekkingsrechten.
2. Het aanvankelijk niet aangesproken swingerediet.
3. De extra-trekkingsrechten, geïncorporeerd in het fonds van 150 miljoen dollar.

Deze zekerheidsmarges worden slechts aangesproken ingeval van multilateraal gebrek aan evenwicht. Zij zijn dus relatief belangrijker dan wanneer zij voor bilateraal gebruik dienst moesten doen.

14. Gedurende de functionering van het systeem beschikt een debiteur-land over de volgende middelen die uitputting van zijn zekerheidsmarges kunnen voorkomen.

1. Desinflatie-of deflatie-politiek.
2. Devaluatie.

15. Indien de middelen tot evenwichtsherstel falen en de zekerheidsmarge verdwijnen, geldt als ultimum remedium

1. Goudbetaling (aanvankelijk ten laste van het gedeponeerde goud, later ten koste van de vrije monetaire reserves van het debiteur-land).
2. Uittrede uit de groep. ~~Handen vastzetten~~

In het laatste geval vervalt het uittredende land opnieuw tot bilateralieme, en wel op een tijdstip waarop de totaliteit van zijn swings met de voormalige partnerlanden volledig zal zijn uitgeput.

16. Nodig zijn nadere voorziening omtrent de regeling bij uittreding en omtrent de liquidatie van het fonds.